

ESAS NO : 1982/77

KARAR NO : 1982/122

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasaya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1.maddesindeki koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ahmet Şen ve arkadaşları.

O L A Y : "Tekirdağ Barosu Avukatlarından olan Mehmet Emin Eren,genellik

le ve genel ifade ile sol görüşlü kişilerin avukatlığını üstlenen bir kişi olarak bilinmektedir.Sanıklar ise genel ifade ile sağ görüşü benimsemiş kişilerdir.Sanıklardan (Ahmet Şen),Mehmet Bilman Tekirdağlı olmayıp,Tekirdağ ile de ilgisi olmayan bir kişidir.Suç tarihi olan 11.7.1979 tarihinden 4-5 gün evvel Tekirdağ'a gelerek geçici olarak burada kalmış ve olaydan sonra firar etmiş olup,hakkındaki gıyabi tevkife rağmen halen yakalanmamıştır.Sanık Mehmet Bilman,Tekirdağda diğer sanıklardan Feridun İlk ile buluşarak bu sanıktan olayda kullanmak üzere bir adet astra ve bir adet de vizor marka olmak üzere iki tabanca almış olup,bu tabancaları sanık Recep Fıtil daha önce Feridun İlk'e vermiştir.Ayrıca sanık Mehmet Bilman tanınmamak üzere Feridun İlkten bir pantolon ve gömlek almış, kendisine ait mont denilen ceketini Feridun İlk'e bırakmıştır.Sanık olay günü tanınmamak üzere giydiği kıyafetle yanında silahı da bulunduğu halde Kızılay caddesinde bulunan ve Bedesten Kahvehanesinde mağdur Mustafa Bayram ile tavla oynamakta olan Mehmet Emin Eren'i yanından geçerek,arkasından 2-3 metre mesafeden kendisine tabanca ile 4 el ateş ederek, bunlardan da üçünü isabet ettirip onu öldürdüğü ve 4.üncü atışı ile de mağdur Mustafa Bayram'ı 15 gün iş ve gücünden kalacak şekilde yaraladıktan sonra meydana gelen panikten yararlanarak olay yerinden yaya olarak kaçıp,sanıklardan Feridun İlk ve Alâttin Olgun ile buluştuğu,buradan Alâttin Olgun ile birlikte diğer sanıklar Metin Akay,Hulusi Sokulgan'ın Tekirdağ Dereağzı mevkiindeki çadırına gittikleri,orada kendisine parası sanık Metin Akay tarafından ödenmek üzere sanık Hulusi Sokulgan tarafından yiyecek alındığı ve Metin Akay tarafından kendisine 200 lira verildiği,sanığın Tekirdağ'a döndükten sonra olayın ertesi günü,sanık Alâttin Olgun tarafından kiralanan bir taksi ile Edirneye götürülerek orada bırakıldığı,böylece tüm sanıkların yukarıda kendilerine yüklenen suçu işledikleri,yine yukarıda ayrıntıları yazılmış delillerden anlaşılmıştır." biçiminde olayı anlatan Tekirdağ C.Savcılığı'nca,

1-Sanık Mehmet Bilman'ın (Ahmet Şen) eylemine uyan T.C.Y.nın 448.,456/1.,457/1.,6136 sayılı Yasa'nın değişik 13/2.,

.../...

2-Sanık Feridun İlk'in T.C.Y.nın 65/2.maddesi aracılığı ile 448.,6136 sayılı Yasa'nın değişik 13/2.,

3-Sanık Alâttin Olgun'un T.C.Y.nın 65/1.maddesi aracılığı ile 448.,6136 sayılı Yasa'nın değişik 13/1.,

4-Sanıklar Metin Akay ve Hulusi Sokulgan'ın T.C.Y.nın 65/1.,448.,

5-Sanık Recep Fıtil'in 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13/2.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

1-Tekirdağ Ağır Ceza Mahkemesi: 30.7.1980 gününde,Esas 1979/219,Karar 1980/130 sayı ile;sanıklara atılı siyasal ve ideolojik amaçlı suçun,yaygın şiddet eylemleri niteliğinde bulunduğu,

2-İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2.Nolu Askeri Mahkemesi: 17.3.1981 gününde, Esas 1980/571,Karar 1981/208 sayı ile;suçun 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a.maddesindeki süre dışında işlendiği ve görülmekte olan davalarla irtibatlı bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özduval,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Y.İsmet Ayer,Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 15.3.1982 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç,tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 gününde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce,11.7.1979 da Tekirdağ'da işlenmiştir.

Maktül avukatın sol görüşlü olup,genellikle sol görüşlü kişilerin savunmalarını üstlendiği,bu nedenle de sağcı-ülkücülerin husumetini çektiği,kendisine daha önce de aynı kesimden bazı saldırılar olduğu,tehditlerde bulunulduğu,suçun işlenmesinde hiçbir kişisel neden bulunmayıp,tamamen siyasal ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı,bu hususun Tekirdağ ağır ceza mahkemesinin görevsizlik kararında da açıkca belirtildiği,nitekim sanıklardan Feridun İlk'in Tekirdağ ÜGD başkanı,Metin Akay'ın ÜGD yönetim kurulu üyesi,Hüseyin Gönül'ün ise ÜGD yönetim kurulunda muhasip oldukları dosyada bulunan sanık ve tanık anlatımları ile diğer belgelerden anlaşılmaktadır.

Temel hak ve özgürlüklerin başında gelen yaşam özgürlüğüne yönelik yisala ve ide-

olojik amaçlı bu suçun, MGK'nin 7 numaralı kararı 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Gerçi suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiş ise de; sanıkların ÜGD'nin yöneticileri oldukları dosyadaki belgelerle belirlendiğinden, anılan demerin ise Milliyetçi Hareket Partisi ile ilişkili olduğu bilindiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 2310 sayılı yasa ile ek-1.maddesi uyarınca, 13.maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın davanın siyasi parti genel merkezinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlığı nezdinde kurulu askeri mahkemede görülmesi gerekir.

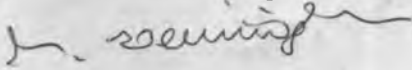
Diğer sanıkların ise C.M.U.K.nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları zorunludur.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2.Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı'nın görevli olduğuna, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2.Nolu Askeri Mahkemesi'nin 17.3.1981 günlü, Esas 1980/571, 1981/208 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 15.3.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

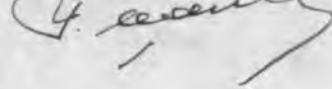
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

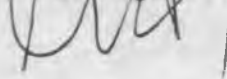
Üye

İsmail Oğuz

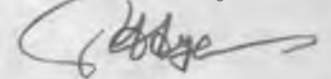
Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer.

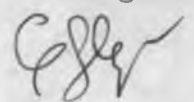
Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

5.4.1982.

D/E